

DUBLIN

Front Line Defenders - Head Office
First Floor, Avoca Court
Temple Road, Blackrock
Co. Dublin, A94 R7W3, Ireland

info@frontlinedefenders.org
www.frontlinedefenders.org

phone +353 1 212 3750
fax +353 1 233 8695

BRUSSELS

Front Line Defenders - EU Office
Square Marie-Louise 72
1000 Brussels
Belgium

euoffice@frontlinedefenders.org
www.frontlinedefenders.org

phone +32 2 230 9383
fax +32 2 230 0028

9 Aralık 2024

Türkiye: Kadın insan hakları savunucusu Nimet Tanrıkulu asılsız suçlamalarla tutuklandı

30 Kasım 2024 tarihinde Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliği, dört gün gözaltında tutulan kadın insan hakları savunucusu **Nimet Tanrıkulu**'nun tutuklanmasına karar verdi. Tanrıkulu tutuklama kararının ardından Ankara Sincan Kadın Cezaevine nakledildi. İnsan hakları savunucusu, 26 Kasım 2024 tarihinde siyasetçileri, sendikacıları ve insan hakları savunucularını hedef alan kitlesel bir operasyon sırasında gözaltına alınan on dört kişi arasındaydı.

[Nimet Tanrıkulu](#) uzun yıllardır insan hakları savunucusu, feminist, İnsan Hakları Derneği ve Barış İçin Kadın Girişimi kurucularından ve Cumartesi Anneleri grubunun destekçilerindedir. Türkiye'deki 1980 askeri darbesi sırasında tutuklandı ve gözaltında işkence gördü ve gördüğü işkence hala etkisini sürdüren sağlık sorunlarına yol açtı. Kadın insan hakları savunucusu maruz kaldığı bu muamelenin ardından hayatını insan haklarının geliştirilmesi ve korunmasına adanmış. İnsan hakları için yürüttüğü çabaları sebebiyle birçok kez gözaltına alınmış, tutuklandı ve kovuşturulmaya uğradı. Nimet Tanrıkulu çeşitli kültürel ve insan hakları dernekleri ve girişimlerinin kuruluşunda da yer aldı. 2005 yılında İstanbul Tabip Odası tarafından Sevinç Özgüner İnsan Hakları, Barış ve Demokrasi Ödülü ile onurlandırıldı. İstanbul Bilgi Üniversitesi'nden yüksek lisans derecesine sahip olan Tanrıkulu, tezini kadın ve barış üzerine hazırlamıştır.

29 Kasım 2024 sabahı, Nimet Tanrıkulu gözaltında tutulan ve aralarında sendikacılar, siyasetçiler ve bir avukatın da bulunduğu on iki kişi ile birlikte savcı tarafından ifadeleri alınmak üzere Ankara Adliyesi'ne getirildi. İfadelerin tamamlanmasının ardından savcı aralarında kadın insan hakları savunucusunun da bulunduğu on üç kişiyi terör örgütü üyeliği şüphesiyle tutuklu yargılanmaları talebiyle Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk etti. Duruşma 30 Kasım günü sabah saat 4.00'e kadar sürdü ve hakim Nimet Tanrıkulu dahil olmak üzere dokuz kişinin tutuklanmasına, dört kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakılmasına karar verdi.

26 Kasım 2024 tarihinde, Ankara Savcılığı tarafından başlatılan gizli bir soruşturma kapsamında Türkiye'nin çeşitli illerinde toplu bir gözaltı operasyonu gerçekleştirildi. Kadın insan hakları savunucusunun evine sabah erken saatlerde baskın düzenleyen polis, evde arama yaptıktan ve bilişim ekipmanlarına el koyduktan sonra Nimet Tanrıkulu'nu İstanbul'daki Ataköy polis karakoluna götürdü. Ankara terörle mücadele polis ekibi gelene kadar orada tutuldu ve bu ekip tarafından Ankara Terörle Mücadele Şubesi'ne transfer edildi. Burada 28 Kasım 2024 tarihinde sorgulandı.

Bu sorgulama sırasında kadın insan hakları savunucusuna yöneltilen sorular, bir itirafçının asılsız iddialarına ve bu iddiaları destekleyebilmek için kullanılan Nimet Tanrıkulu'nun resmi giriş çıkış pasaport kayıtları ve telefonunun HTS raporları gibi teknik izleme verilerine dayanıyordu. Kendisine özellikle yurt dışında ve Türkiye'de belirli ülke ve şehirlere neden seyahat ettiği ve aynı operasyon sırasında gözaltına alınmış kişilerden bazılarıyla yaptığı telefon görüşmeleri ve neden aynı baz istasyonundan sinyal verdiği gibi içeriksiz sorular soruldu. Sorularda 2008 yılı kadar eski tarihlere atıfta bulunuyordu.

2012 ve 2018 yıllarında Nimet Tanrıkulu hakkında benzer suçlamalarla ilgili iki ayrı soruşturma yürütülmüştü. 2012 yılında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma takipsizlik kararı ile sonuçlandı. 2023 yılında ise Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi, 2018 yılında yürütülen soruşturma kapsamında açılan davayı kovuşturmayaya yer olmadığı gerekçesiyle durdurdu.

Front Line Defenders, Nimet Tanrıkulu'nun neredeyse on yıl öncesine dayanan konferans ve toplantılara katılmak gibi barışçıl insan hakları çalışmalarıyla ilgili faaliyetleri nedeniyle tutuklanmış olmasından derin endişe duymaktadır. Örgüt, Türkiye'deki yetkililere, sadece gizli tanık veya etkin pişmanlık yasasından yararlanan kişilerin itirafları üzerine bir dava inşa etmenin uluslararası adil yargılama standartlarını ihlal ettiğini hatırlatır.

Front Line Defenders Türkiye'deki yetkililerden şu taleplerde bulunmaktadır:

1. Barışçıl ve meşru insan hakları çalışmaları sebebiyle suçlanarak tutuklanan insan hakları savunucusu Nimet Tanrıkulu derhal ve koşulsuz olarak serbest bırakılmalıdır;
2. İnsan hakları savunucularını taciz etmek, gözaltına almak ve hapsetmek için terörle mücadele yasalarının kullanılmasına son verilmelidir;
3. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) kararlarına uyarak, insan hakları savunucuları hakkında, yalnızca gizli tanık ifadelerine dayanarak soruşturma ve kovuşturma yürütmekten vazgeçilmelidir;
4. Türkiye'deki tüm insan hakları savunucularının, Türkiye'nin ulusal ve uluslararası insan hakları yükümlülükleri ve taahhütleri doğrultusunda, misilleme korkusu olmadan ve tüm kısıtlamalardan bağımsız olarak insan hakları çalışmalarını yürütebilmeleri güvence altına alınmalıdır.